

Základní škola a mateřská škola Svět, Chomutov s.r.o.

Školní 1251/57, 430 01 Chomutov
tel. 728 232 500, DS: fxxys5, sekretariat@zsmssvet.cz
www.zsmssvet.cz

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM ZÁJMOVÉHO VZDĚLÁVÁNÍ

ŠKOLNÍ DRUŽINA

Základní škola a mateřská škola Svět, Chomutov s.r.o.

„Hraji si, učím se, objevuji a přitom se směji.“

**Platnost od 1. 9. 2026
Účinnost od 1. 9. 2026**

I. Identifikační údaje

Název školy	Základní škola a mateřská škola Svět, Chomutov s.r.o.
Adresa školy	Školní 1251/57, 430 01 Chomutov
IČO	05258537
IZO	MŠ – 181090171 ZŠ – 181088754 ŠD – 181090180
IZO ředitelství	691 011 133
Telefon	+420 728 232 500
E-mail	reditel@zsmssvet.cz
Web	www.zsmssvet.cz
Právní forma	Společnost s ručením omezeným
Zařazení do sítě škol	ŠD – 1. 9. 2017
Zřizovatel	Základní škola a mateřská škola Svět, Chomutov s.r.o.
Adresa zřizovatele	Školní 1251/57, 430 01 Chomutov
Ředitelka školy	PhDr. Mgr. Eva Anna Popíková

Součásti školy a kapacita

Součást školy	Kapacita
Mateřská škola	40
Školní družina	80
Základní škola	150

Údaje o součástech školy a jejich kapacitách vycházejí z údajů vedených v rejstříku škol a školských zařízení podle § 144 zákona č. 561/2004 Sb., školského zákona.

Právní východiska

Školní vzdělávací program školní družiny je zpracován zejména v souladu se zákonem č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), a s vyhláškou č. 74/2005 Sb., o zájmovém vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů.

II. Charakteristika školní družiny a podmínky zájmového vzdělávání

2.1 Obecná charakteristika školní družiny

Školní družina (dále jen „ŠD“) ve svém zájmovém vzdělávání poskytuje účastníkům aktivity potřebné pro rozvoj osobnosti, realizuje výchovné působení, kompenzuje jednostrannou zátěž ze školního vyučování, podporuje duševní hygienu, rozvíjí schopnosti, znalosti, dovednosti a talent a upevňuje sociální vztahy. Podporuje smysluplné trávení volného času a rovné příležitosti. Účastníci jsou do ŠD přijímáni bez diskriminace. ŠD je určena primárně žákům 1. stupně, zejména žákům 1.–3. ročníku; u žáků 4.–5. ročníku zohledňuje škola zejména potřeby dojíždějících žáků.

2.2 Typ školní družiny a její organizace

Školní družina je součástí Základní školy a mateřské školy Svět, Chomutov s.r.o. Škola se nachází v prostředí městského typu, v lokalitě s rodinnými domy, bytovou zástavbou a navazujícími zelenými plochami.

Školní družina je určena žákům školy, zejména žákům mladšího školního věku. Vzhledem k aktuálnímu počtu přihlášených účastníků je organizována jako jedno oddělení. Je umístěna v přízemí budovy školy, kde má vytvořeno zázemí pro odpočinkové, zájmové, vzdělávací i spontánní činnosti. Prostorové uspořádání umožňuje střídání různých forem aktivit s ohledem na věk, individuální potřeby a aktuální zájem dětí.

Provoz školní družiny:

- ranní provoz: 7:00–7:40 hodin,
- odpolední provoz: 12:00–16:30 hodin.

Organizace činností v jednom oddělení umožňuje přirozené setkávání žáků různých ročníků, podporuje jejich vzájemnou spolupráci, ohleduplnost a rozvoj sociálních kompetencí. Vychovatelka při plánování a realizaci činností zohledňuje věkové a individuální rozdíly mezi účastníky a vytváří podmínky pro jejich aktivní zapojení.

Školní družina navazuje na vzdělávací činnost školy a svým zaměřením vytváří prostor pro smysluplné trávení volného času, relaxaci, hru, pohyb, rozvoj tvořivosti a sociálních dovedností. Současně respektuje potřebu dítěte střídání řízené činnosti s volnou hrou a odpočinkem.

2.3 Materiální podmínky

Školní družina má k dispozici účelně a moderně vybavený prostor v přízemí budovy školy, který je přizpůsoben potřebám žáků mladšího školního věku a různým formám zájmového vzdělávání.

Prostor školní družiny je vybaven funkčním nábytkem vhodným pro pracovní, výtvarné, rukodělné, vzdělávací a zájmové činnosti. Součástí prostoru je hrací zóna s kvalitním kobercem, která poskytuje zázemí pro komunitní kruhy, společenské a didaktické hry, stavebnice, spontánní hry a další skupinové aktivity.

K odpočinkovým a relaxačním činnostem slouží polštáře a další vybavení umožňující dětem vytvořit si klidový prostor. K dispozici je také televize a interaktivní technika, která může být přiměřeně věku a potřebám účastníků využívána jako doplněk vzdělávacích, kulturních, tematických a relaxačních činností.

Materiální vybavení školní družiny je průběžně doplňováno a obnovováno podle potřeb účastníků, aktuální nabídky činností a možností školy. Při výběru pomůcek je kladen důraz na jejich bezpečnost, funkčnost, věkovou přiměřenost a podporu tvořivosti, samostatnosti, spolupráce a všestranného rozvoje dítěte.

2.4 Další prostory a vybavení využívané školní družinou

Školní družina může podle aktuálního programu a organizačních možností školy využívat také další prostory, vybavení a venkovní areál školy. Jejich využívání rozšiřuje nabídku zájmového vzdělávání a podporuje pohybový, kulturní, sociální, tvořivý, environmentální i poznávací rozvoj účastníků.

- iPady a další digitální technika – vzdělávací a didaktické aplikace, hry a další digitální nástroje podporující logické myšlení, představivost, tvořivost, samostatné řešení problémů a práci s informacemi; technologie jsou využívány přiměřeně věku, smysluplně a s důrazem na bezpečné chování v digitálním prostředí.
- knihovnička ve školní družině – četba, prohlížení knih, společná práce s knihou a rozvoj čtenářských dovedností; součástí vybavení je také Kouzelné čtení od Albi s interaktivními knihami a elektronickou tužkou, tematické knihy, encyklopedie, kvízy, hádanky a další interaktivní materiály.
- zrcadlový sál – relaxační činnosti, pohybové hry, taneční aktivity, cvičení a další pohybové činnosti podporující obratnost, koordinaci, rovnováhu a vnímání vlastního těla.
- keramická dílna – tvořivé a rukodělné činnosti s keramickou hlínou; k dispozici je vypalovací pec a další potřebné vybavení. Činnosti podporují jemnou motoriku, tvořivost, fantazii, trpělivost, soustředění a pracovní návyky.

- školní hřiště s altánkem – spontánní i organizované pohybové aktivity, sportovní a společenské hry, odpočinek, relaxace, výtvarné, vzdělávací, komunitní a tematické činnosti.
- záhony pro pěstování – pěstitelské a environmentální aktivity, péče o rostliny, pozorování přírodních procesů a osvojování základních pracovních návyků.
- okolí školy – přilehlý park, dětská hřiště a další vhodné prostory pro vycházky, pohybové aktivity, hry, pozorování přírody, environmentální činnosti, relaxaci a rozvoj sociálních dovedností.

Využívání dalších prostor, vybavení a venkovních ploch školy se řídí aktuálními organizačními možnostmi, bezpečnostními pravidly školy a charakterem plánované činnosti. Vždy je zohledněn věk, individuální potřeby a aktuální možnosti účastníků školní družiny.

2.5 Podmínky pro hygienické a bezpečné zájmové vzdělávání

Školní družina vytváří bezpečné, hygienicky vyhovující a psychicky příznivé prostředí pro všechny účastníky zájmového vzdělávání. Bezpečnost a ochrana zdraví jsou přirozenou a nedílnou součástí každodenní činnosti školní družiny i všech činností s ní souvisejících.

Účastníci jsou při zahájení docházky do školní družiny a průběžně podle potřeby seznamováni s pravidly bezpečného chování, se Školním řádem, Vnitřním řádem školní družiny a s pravidly používání jednotlivých prostor, pomůcek a zařízení. Při využívání keramické dílny, odborných prostor, zrcadlového sálu, školního hřiště a dalších prostor školy jsou seznamováni také s příslušnými pravidly bezpečného provozu.

Školní družina respektuje pravidla školy pro používání mobilních telefonů a jiných elektronických zařízení, včetně chytrých hodinek, tabletů a dalších osobních elektronických zařízení. Jejich používání je upraveno Školním řádem a Vnitřním řádem školní družiny v souladu s platnými právními předpisy a metodickými doporučeními MŠMT.

Pravidla používání osobních elektronických zařízení směřují zejména k ochraně bezpečného a respektujícího prostředí, k podpoře soustředění, vzájemné komunikace, sociálních vztahů a digitálního wellbeingu účastníků. Osobní elektronická zařízení nejsou při činnostech školní družiny používána způsobem, který by narušoval bezpečnost, soukromí, vzájemné vztahy nebo průběh zájmového vzdělávání. Pokud je jejich využití součástí vzdělávací nebo zájmové činnosti, řídí se pokyny pedagogického pracovníka.

Při nastavení pravidel používání elektronických zařízení jsou respektovány zákonné výjimky, zejména nezbytné používání zařízení ze zdravotních důvodů. V mimořádných a krizových situacích postupují účastníci podle pokynů pedagogických pracovníků a bezpečnostních a krizových postupů školy.

Prostory školní družiny jsou pravidelně uklízeny, větrány a udržovány v odpovídajícím hygienickém stavu. Nábytek, vybavení, pomůcky a další zařízení jsou využívány s ohledem na věk a individuální potřeby účastníků a jejich bezpečnost.

Školní družina má zajištěn přístup k prostředkům první pomoci. Vychovatelka dbá na prevenci úrazů, sleduje bezpečnost prostředí a při vzniku úrazu postupuje podle příslušných vnitřních předpisů školy. Úrazy jsou evidovány v souladu s platnými právními předpisy a vnitřními pravidly školy.

Při pobytu mimo budovu školy, na školním hřišti, při vycházkách a při využívání dalších venkovních prostor je zohledňován věk účastníků, jejich individuální schopnosti, aktuální zdravotní a fyzické možnosti, charakter prostředí a povětrnostní podmínky. Vychovatelka dbá na bezpečný pohyb účastníků a předcházení rizikovým situacím.

Bezpečné předávání a vyzvedávání účastníků ze školní družiny je zajištěno stanoveným organizačním systémem školy a prostřednictvím elektronického evidenčního systému Bakalář. Vstup do budovy je organizačně zabezpečen prostřednictvím kamerového vstupního zvonku, který umožňuje kontrolu vstupu osob do budovy. Při předávání a vyzvedávání účastníků jsou respektována pravidla stanovená zákonnými zástupci v dokumentaci školní družiny.

Součástí bezpečnostních opatření školy je také kamerový systém, jehož provoz a používání jsou upraveny samostatnou Směrnicí ke kamerovému systému školy. Kamerový systém je provozován v souladu s platnými

právními předpisy a pravidly ochrany osobních údajů. Jeho účelem je zejména ochrana osob a majetku a zvýšení bezpečnosti v prostorách školy. Přístup ke kamerovým záznamům je omezen na oprávněné osoby a nakládání se záznamy se řídí uvedenou směrnicí.

Účastníci jsou s existencí kamerového systému, jeho účelem a pravidly bezpečného chování ve škole prokazatelně seznamováni v rámci poučení o bezpečnosti a ochraně zdraví. O provedeném poučení je vedena příslušná pedagogická dokumentace.

Každý žák má k dispozici vlastní box, kam si odkládá aktovku a osobní věci. Hygienické zázemí je zajištěno prostřednictvím sociálních zařízení školy. K dispozici jsou základní hygienické prostředky, zejména tekuté mýdlo, toaletní papír a papírové ručníky.

Při všech činnostech školní družiny je respektována potřeba dítěte na odpočinek, relaxaci, pohyb, soukromí a bezpečí. Vychovatelka vytváří podmínky, ve kterých se účastníci mohou cítit přijímání, respektováni a bezpečně.

Důraz je kladen také na vytváření pozitivního sociálního klimatu, vzájemný respekt, ohleduplnost, spolupráci a prevenci rizikového chování. Bezpečné prostředí školní družiny je chápáno nejen jako prostředí bez fyzických rizik, ale také jako prostředí podporující dobré vztahy, důvěru, respekt, psychickou pohodu a zdravý vztah k používání digitálních technologií.

2.6 Stravovací podmínky

Účastníci školní družiny využívají stravování zajišťované školou. Oběd je poskytován ve školní jídelně-výdejně školy.

Stravování probíhá v souladu s organizací provozu školy a stanovenými hygienickými a bezpečnostními pravidly. Při stolování jsou účastníci vedeni k dodržování základních hygienických a společenských návyků, samostatnosti, ohleduplnosti a kultury stolování.

Pitný režim je zajišťován v průběhu celého pobytu účastníků ve škole. Děti mají možnost průběžně využívat zdravotně nezávadnou pitnou vodu a jsou vedeny k pravidelnému doplňování tekutin, zejména při pohybových aktivitách a pobytu venku.

Při stravování a pitném režimu jsou zohledňovány individuální potřeby účastníků a případná zdravotní nebo dietní omezení doložená zákonnými zástupci v souladu s možnostmi školy a poskytovatele stravování.

2.7 Personální a psychosociální podmínky

Činnost školní družiny zajišťuje pedagogický pracovník – vychovatelka školní družiny, která splňuje požadavky na odbornou kvalifikaci pedagogických pracovníků stanovené platnými právními předpisy. V případě potřeby spolupracuje s dalšími pedagogickými a nepedagogickými pracovníky školy.

Vychovatelka se průběžně vzdělává a rozvíjí své profesní kompetence prostřednictvím dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, odborných seminářů, kurzů, samostudia a sdílení zkušeností v rámci školy. Při své práci vychází z pedagogických potřeb účastníků, pedagogické dokumentace školy a aktuálních poznatků z oblasti pedagogiky, psychologie a zájmového vzdělávání.

Vychovatelka vytváří pestrou a věkově přiměřenou nabídku činností, která respektuje individuální potřeby, zájmy, schopnosti a možnosti jednotlivých účastníků. Podporuje jejich aktivitu, samostatnost, tvořivost, spolupráci a odpovědnost.

Ve vztahu k účastníkům uplatňuje respektující, partnerský a individuální přístup. Je všímavá k potřebám dětí, podporuje jejich zdravé sebevědomí a vytváří prostředí založené na důvěře, bezpečí, vzájemném respektu a spravedlivém přístupu. Dbá na to, aby žádný účastník nebyl zvýhodňován ani znevýhodňován.

Důležitou součástí činnosti školní družiny je podpora pozitivních vztahů mezi dětmi, rozvoj sociálních a komunikačních dovedností a prevence rizikového chování. Při řešení případných konfliktů vychovatelka vede děti k respektující komunikaci, hledání řešení a převzetí odpovědnosti za vlastní jednání.

Vychovatelka spolupracuje s třídními učiteli, dalšími pedagogickými pracovníky a vedením školy. Podle potřeby komunikuje se zákonnými zástupci účastníků a předává jim důležité informace týkající se pobytu dítěte ve školní družině.

Při své práci respektuje zásady ochrany osobních údajů, mlčenlivosti, bezpečnosti a ochrany zdraví a řídí se platnými právními předpisy a vnitřními předpisy školy.

2.8 Spolupráce

Školní družina je přirozenou součástí života školy a úzce navazuje na její vzdělávací a výchovné působení. Spolupráce je založena na vzájemném respektu, otevřené komunikaci, důvěře a společném zájmu o bezpečný, spokojený a všestranný rozvoj účastníků.

Spolupráce se školou

Vychovatelka školní družiny spolupracuje s třídními učiteli, dalšími pedagogickými pracovníky a vedením školy. Společně sledují potřeby jednotlivých účastníků, podporují jejich osobnostní, sociální a vzdělávací rozvoj a podle potřeby konzultují individuální potřeby, chování, začlenění do kolektivu a případné obtíže. Školní družina podle možností navazuje na školní akce, projekty a aktivity a využívá další prostory a vybavení školy.

Spolupráce se zákonnými zástupci

Důležitou součástí činnosti školní družiny je spolupráce se zákonnými zástupci účastníků. Cílem je vytvářet otevřené, partnerské a respektující vztahy založené na vzájemné důvěře a komunikaci. Zákonní zástupci jsou průběžně informováni o důležitých skutečnostech souvisejících s docházkou dítěte, organizací provozu, pravidly školní družiny a její činností. Případné podněty, dotazy nebo obtíže jsou řešeny včas, věcně a s ohledem na individuální potřeby dítěte a jeho nejlepší zájem. Školní družina podporuje také přirozené zapojování rodin do života školy a podle možností se podílí na společných školních a komunitních akcích.

Spolupráce s místními institucemi a dalšími partnery

Školní družina využívá možnosti spolupráce s místními institucemi, organizacemi a dalšími partnery. Tato spolupráce rozšiřuje nabídku zájmového vzdělávání a umožňuje účastníkům získávat nové zkušenosti v přirozeném prostředí mimo školu. Podporuje jejich vztah ke kultuře, literatuře, přírodě, pohybu, zdravému životnímu stylu a místní komunitě.

- Chomutovská knihovna, příspěvková organizace – návštěvy knihovny, práce s knihou, podpora čtenářství, tematické a kulturně-vzdělávací programy.
- Podkrušnohorský zoopark Chomutov – poznávání přírody a živočichů, environmentální vzdělávání, tematické programy a podpora pozitivního vztahu k přírodě.
- Městská policie Chomutov a Policie České republiky – preventivní a vzdělávací programy zaměřené na osobní bezpečí, bezpečný pohyb v dopravě, bezpečné chování a prevenci rizikového chování.
- Hasičský záchranný sbor – programy zaměřené na požární ochranu, prevenci, bezpečné chování a ochranu člověka při mimořádných událostech.
- Sportovní organizace, lektoři a další partneři – pohybové, sportovní a zájmové aktivity podporující zdravý životní styl, spolupráci, obratnost a pozitivní vztah k pohybu.
- Další kulturní, vzdělávací, environmentální a komunitní organizace v Chomutově a okolí – podle aktuálních potřeb účastníků, nabídky programů a vzdělávacího zaměření školní družiny.

Spolupráce s jednotlivými partnery je realizována podle aktuálních možností školy, věku a potřeb účastníků a charakteru plánovaných činností. Konkrétní formy spolupráce a jednotlivé aktivity se mohou v průběhu školních let měnit. Cílem je vytvářet podnětné, bezpečné a otevřené prostředí, ve kterém mohou účastníci rozvíjet své zájmy a schopnosti, získávat nové zkušenosti, učit se spolupracovat a komunikovat, respektovat druhé a aktivně se zapojovat do života školy, rodiny a místní komunity.

III. Strategie výchovné práce

Strategie výchovné práce školní družiny vychází z principů pedagogiky volného času a respektuje věk, individuální potřeby, zájmy, schopnosti a aktuální možnosti účastníků. Činnost školní družiny je založena na bezpečném, respektujícím a podnětném prostředí, ve kterém mají děti možnost aktivně ovlivňovat podobu svého volného času, rozvíjet své zájmy, získávat nové zkušenosti a přirozeně rozvíjet svou osobnost.

Vychovatelka při plánování a realizaci činností vytváří podmínky pro aktivní zapojení účastníků, jejich samostatnost, tvořivost, spolupráci a seberealizaci. Využívá především hru, zážitkové učení, praktické činnosti, pohyb, tvořivost, pozorování, objevování a přímou zkušenost.

3.1 Princip pedagogického ovlivňování volného času

Vychovatelka nabízí účastníkům pestrou škálu činností a vytváří podmínky pro smysluplné využívání volného času. Činnosti obměňuje, přizpůsobuje věku a zájmům dětí a reaguje na jejich aktuální potřeby a podněty. Podporuje přirozenou zvědavost, tvořivost a chuť objevovat nové věci. Nabídka zahrnuje aktivity vzdělávací, tvořivé, pohybové, relaxační, společenské, kulturní, environmentální i odpočinkové.

3.2 Princip dobrovolnosti

Účastník má možnost volit si z nabízených činností podle svého zájmu, aktuálního rozpoložení a individuálních možností. Dobrovolnost neznamena absenci pravidel, ale možnost aktivně se podílet na volbě a způsobu trávení volného času. Vychovatelka vytváří podmínky pro úspěch každého dítěte a respektuje jeho individuální tempo, schopnosti a potřebu odpočinku.

3.3 Princip zajímavosti a zájmovosti

Činnosti jsou připravovány tak, aby byly pro účastníky přitažlivé, pestré, smysluplné a věkově přiměřené. Vychovatelka využívá rozmanité metody, pomůcky, prostředí a praktické zkušenosti. Školní družina nabízí také činnosti, které vhodně doplňují vzdělávání ve škole a umožňují dětem uplatnit jiné způsoby poznávání, tvoření, pohybu a spolupráce.

3.4 Princip aktivity a participace

Účastníci nejsou pouze příjemci připraveného programu, ale aktivně se podílejí na jeho tvorbě a realizaci. Podle svých možností se zapojují do plánování činností, výběru témat, přípravy pomůcek, samotné realizace i následného hodnocení. Vychovatelka podporuje samostatnost, iniciativu, odpovědnost a schopnost dětí rozhodovat se a spolupracovat.

3.5 Princip citlivosti a pozitivního prožívání

Školní družina vytváří prostředí, ve kterém děti mohou zažívat radost, úspěch, přijetí a pocit bezpečí. Vychovatelka respektuje individuální prožívání účastníků, jejich potřebu odpočinku i aktuální emoční stav. Při činnostech podporuje zdravé sebevědomí, vzájemnou ohleduplnost, empatii a schopnost zvládat přiměřené překážky a neúspěch.

3.6 Princip seberealizace

Činnosti školní družiny vytvářejí prostor pro rozvoj individuálních schopností, zájmů a talentu každého účastníka. Dítě má možnost zažít úspěch, objevovat své silné stránky, rozvíjet své dovednosti a získávat pozitivní zkušenost s vlastní aktivitou. Seberealizace je podporována prostřednictvím her, tvořivých, pohybových, vzdělávacích, sociálních a odpočinkových činností.

3.7 Princip bezpečí, respektu a psychohygieny

Veškeré činnosti školní družiny probíhají s důrazem na fyzické i psychické bezpečí účastníků. Vychovatelka vytváří prostředí založené na respektu, důvěře, spravedlnosti a vzájemné ohleduplnosti. Děti jsou vedeny k péči o vlastní zdraví, bezpečnému chování, respektování osobních hranic a potřeb druhých. Součástí činnosti je také dostatek prostoru pro odpočinek, relaxaci, spontánní hru a přirozený pohyb.

IV. Kompetence účastníka

Rozvoj kompetencí je dlouhodobým procesem, který probíhá průběžně během celé docházky účastníka do školní družiny. Kompetence se vzájemně prolínají a jsou rozvíjeny prostřednictvím každodenních činností, her, pohybových aktivit, tvoření, odpočinku, společné práce, komunikace i pobytu venku. Cílem je podporovat dítě v rozvoji znalostí, dovedností, schopností, postojů a hodnot, které může využívat v každodenním životě a při řešení běžných situací.

4.1 Kompetence k učení

Účastník:

- má zájem poznávat nové věci a získávat nové zkušenosti
- aktivně vyhledává a využívá informace přiměřeně svému věku
- dokáže soustředit pozornost na přiměřeně náročnou činnost
- dokončuje započatou práci podle svých možností
- klade otázky a hledá odpovědi
- propojuje získané poznatky s praktickými zkušenostmi
- učí se z vlastních zkušeností a chyb
- dokáže ocenit vlastní pokrok i úspěch druhých

4.2 Kompetence k řešení problémů

Účastník:

- všímá si problémů a situací kolem sebe
- přemýšlí o možnostech jejich řešení
- hledá vhodné postupy a využívá vlastní zkušenosti
- zkouší různé způsoby řešení
- dokáže požádat o pomoc, pokud si s řešením neví rady
- učí se přijímat důsledky svých rozhodnutí
- nevzdává se při prvním neúspěchu a hledá jinou cestu

4.3 Kompetence komunikativní

Účastník:

- vyjadřuje své myšlenky, pocity, potřeby a názory přiměřeně svému věku
- naslouchá druhým a respektuje jejich názor
- komunikuje s vrstevníky i dospělými
- dokáže se vhodným způsobem zeptat a požádat o pomoc
- využívá slovní i mimoslovní komunikaci
- učí se řešit konflikty prostřednictvím komunikace
- komunikuje kultivovaně a s respektem

4.4 Kompetence sociální a personální

Účastník:

- poznává své silné stránky a učí se pracovat se svými možnostmi
- uvědomuje si odpovědnost za své jednání
- spolupracuje s ostatními
- dokáže se zapojit do skupiny a respektovat její pravidla
- učí se plánovat, organizovat a hodnotit společnou činnost
- respektuje odlišnosti mezi lidmi
- projevuje ohleduplnost, empatii a ochotu pomoci
- dokáže přiměřeným způsobem vyjádřit nesouhlas
- učí se řešit konfliktní situace bez agrese
- rozpoznává vhodné a nevhodné chování
- respektuje osobní prostor, hranice a potřeby druhých

4.5 Kompetence občanské

Účastník:

- zná základní pravidla soužití ve skupině a respektuje je
- uvědomuje si svá práva a povinnosti a respektuje práva druhých
- chová se bezpečně a odpovědně vůči sobě i ostatním
- pečuje o své zdraví a bezpečí
- dokáže rozpoznat některé projevy nespravedlnosti, ubližování, šikany nebo jiného rizikového chování a ví, na koho se obrátit
- respektuje kulturní a společenské tradice
- vytváří si pozitivní vztah k místu, kde žije
- chová se ohleduplně k životnímu prostředí
- zapojuje se podle svých možností do společných aktivit školy a místní komunity

4.6 Kompetence digitální

Účastník:

- používá digitální technologie přiměřeně svému věku a účelu
- využívá digitální technologie jako nástroj pro učení, tvoření, získávání informací a zábavu
- rozlišuje mezi vhodným a nevhodným využíváním digitálních technologií
- učí se rozpoznávat rozdíl mezi reálným a digitálním prostředím
- chrání své soukromí a osobní údaje
- učí se bezpečně a odpovědně komunikovat v digitálním prostředí
- uvědomuje si rizika spojená s používáním digitálních technologií
- dodržuje pravidla školy pro používání mobilních telefonů, chytrých hodinek a dalších elektronických zařízení
- učí se vyvažovat čas strávený s digitálními technologiemi s pohybem, odpočinkem, hrou, komunikací a dalšími aktivitami

4.7 Kompetence k naplnění volného času

Účastník:

- orientuje se v možnostech smysluplného využívání volného času
- dokáže si podle svých možností vybrat činnost, která odpovídá jeho zájmům
- rozvíjí své zájmy, schopnosti a dovednosti
- aktivně a tvořivě tráví svůj volný čas
- dokáže střídat aktivní činnost, pohyb, odpočinek a relaxaci
- vytváří si návyky podporující zdravý životní styl

- dokáže odmítnout nevhodnou nabídku nebo činnost
- učí se rozpoznávat situace, které mohou ohrožovat jeho bezpečí
- rozvíjí schopnost sebereflexe a uvědomuje si vlastní pokrok
- získává zdravé sebevědomí a pozitivní vztah k sobě i druhým
- objevuje nové zájmy a způsoby trávení volného času

V. Cíle zájmového vzdělávání

Hlavním cílem zájmového vzdělávání ve školní družině je vytvářet bezpečné, respektující, podnětné a psychicky příznivé prostředí, ve kterém mohou účastníci smysluplně trávit svůj volný čas, rozvíjet své zájmy, schopnosti a dovednosti a získávat zkušenosti využitelné v každodenním životě.

Školní družina podporuje zejména:

- vytváření bezpečného, laskavého a respektujícího prostředí, ve kterém se každý účastník cítí přijímaný a má možnost zažívat úspěch
- respektování individuálních potřeb, věku, schopností, zájmů a aktuálního rozpoložení jednotlivých účastníků
- smysluplné a aktivní využívání volného času prostřednictvím hry, tvořivosti, pohybu, odpočinku, relaxace, poznávání a společných aktivit
- rozvoj tvořivosti, fantazie, zvědavosti, samostatnosti, iniciativy a schopnosti objevovat nové možnosti
- rozvoj osobnosti účastníka, jeho myšlení, smyslového vnímání, praktických dovedností, komunikačních schopností a sociálních kompetencí
- podporu duševní pohody, emoční stability, zdravého sebevědomí a schopnosti zvládat přiměřenou zátěž, neúspěch a běžné konfliktní situace
- rozvoj empatie, respektu, tolerance, ohleduplnosti a schopnosti přijímat odlišnosti mezi lidmi
- rozvoj komunikačních dovedností, zejména schopnosti vyjádřit vlastní potřeby, pocity a názor, naslouchat druhým a vést kultivovaný dialog
- rozvoj schopnosti spolupracovat, domlouvat se, respektovat pravidla skupiny, přijímat kompromis a podílet se na společném výsledku
- vedení k odpovědnosti za vlastní jednání a uvědomování si důsledků vlastního chování
- vytváření pozitivního vztahu k pohybu, zdravému životnímu stylu, odpočinku, relaxaci, zdravému stravování a péči o vlastní zdraví
- rozvoj vztahu k přírodě a životnímu prostředí a vedení k odpovědnému chování vůči prostředí, ve kterém žijeme
- rozvoj čtenářství, kulturního povědomí a zájmu o umění, literaturu a kulturní a společenský život
- rozvoj schopnosti smysluplně plánovat a využívat vlastní volný čas
- podporu bezpečného a odpovědného chování v běžném životě i v digitálním prostředí
- rozvoj digitální gramotnosti a schopnosti využívat digitální technologie přiměřeně věku, účelu a situaci
- vedení k ochraně soukromí, osobních údajů a vlastní digitální identity
- rozvoj schopnosti rozpoznávat rizika spojená s digitálním prostředím, včetně nevhodného obsahu, komunikace, manipulace, kyberšikany a nadměrného používání digitálních technologií
- vedení k vyváženému využívání digitálních technologií s ohledem na potřebu pohybu, odpočinku, spontánní hry, tvořivosti a osobního kontaktu
- rozvoj schopnosti vyhledávat, posuzovat a vhodně využívat informace s ohledem na jejich účel, věk účastníka a bezpečnost
- vedení k rozlišování mezi informací, názorem, reklamním sdělením a potenciálně zavádějícím nebo škodlivým obsahem
- vedení k řešení problémů, hledání různých možností řešení, schopnosti požádat o pomoc a učit se z vlastních zkušeností
- vytváření pozitivního vztahu k sobě, druhým lidem, škole a místní komunitě

- vedení k dodržování společně stanovených pravidel, zásad bezpečného chování a základních společenských a etických hodnot

Pravidla používání mobilních telefonů, chytrých hodinek, tabletů a dalších osobních elektronických zařízení se řídí Školním řádem a Vnitřním řádem školní družiny. Školní družina vede účastníky k tomu, aby digitální technologie využívali bezpečně, odpovědně, účelně a s ohledem na potřeby vlastní i potřeby ostatních.

Cílem školní družiny není pouze nabídnout účastníkům program po skončení vyučování, ale vytvořit prostor pro jejich odpočinek, spontánní hru, zájmovou činnost, pohyb, sociální učení, komunikaci, tvořivost a osobnostní rozvoj.

VI. Formy zájmového vzdělávání

Zájmové vzdělávání ve školní družině je realizováno různými formami, které se vzájemně prolínají a jsou přizpůsobovány věku, potřebám a možnostem účastníků.

6.1 Pravidelná činnost

Pravidelná činnost probíhá v rámci každodenního provozu školní družiny a vychází z plánované skladby činností. Zahrnuje zejména:

- výtvarné, pracovní a rukodělné činnosti
- tvořivé a konstruktivní aktivity
- společenské, didaktické a stolní hry
- dramatické, hudební a literární činnosti
- četbu a práci s knihou
- pohybové a sportovní aktivity
- pobyt venku a vycházky
- environmentální a pěstitelské činnosti
- vzdělávací a poznávací aktivity
- aktivity podporující logické myšlení a řešení problémů
- komunitní a skupinové aktivity
- relaxační a odpočinkové činnosti
- činnosti podporující sociální a emoční rozvoj
- přiměřenou podporu přípravy na vyučování
- aktivity zaměřené na bezpečné a odpovědné chování v běžném i digitálním prostředí

Pravidelná činnost není pokračováním vyučování. Je založena na principech pedagogiky volného času a respektuje potřebu dítěte po vyučování odpočívat, pohybovat se, hrát si, tvořit a svobodně volit z nabídky činností.

6.2 Příležitostná činnost

Příležitostná činnost rozšiřuje běžnou nabídku školní družiny a může být realizována v rámci tematických období, školních projektů, kulturních, sportovních, environmentálních nebo komunitních akcí. Může zahrnovat zejména:

- tematické a projektové dny
- výtvarné a tvořivé dílny
- kulturní programy
- návštěvy knihovny, zooparku a dalších institucí
- sportovní a pohybové akce
- environmentální aktivity
- slavnosti a tradiční akce školy
- aktivity propojující školní družinu s rodinou a místní komunitou

Konkrétní nabídka příležitostných činností se může v jednotlivých školních letech měnit podle aktuálních možností školy a nabídky spolupracujících organizací.

6.3 Spontánní činnost

Spontánní činnost je přirozenou součástí každodenního provozu školní družiny. Účastník má možnost podle svých potřeb a zájmů volit z dostupných aktivit. Jedná se zejména o:

- spontánní hry
- konstrukční a stavebnicové činnosti
- společenské a stolní hry
- kreslení a další tvořivé činnosti
- četbu a prohlížení knih
- klidové a relaxační činnosti
- individuální zájmové aktivity
- spontánní pohybové hry při pobytu venku

Spontánní činnost podporuje samostatnost, vlastní rozhodování, kreativitu, sociální dovednosti a schopnost účastníka smysluplně organizovat svůj volný čas.

6.4 Individuální činnost

Podle potřeb jednotlivých účastníků vytváří školní družina prostor také pro individuální činnosti. Ty mohou být zaměřeny na rozvoj zájmů a nadání, podporu samostatnosti, individuální tempo dítěte, relaxaci nebo vhodnou podporu při zvládání každodenních situací.

6.5 Osvětová a preventivní činnost

Školní družina podle potřeby zařazuje aktivity zaměřené na:

- bezpečnost a ochranu zdraví
- prevenci rizikového chování
- zdravý životní styl
- mezilidské vztahy a respekt
- bezpečný pohyb v dopravě
- ochranu životního prostředí
- bezpečné používání digitálních technologií
- ochranu soukromí a osobních údajů
- prevenci rizik spojených s digitálním prostředím

VII. Podmínky pro zájmové vzdělávání účastníků se speciálními vzdělávacími potřebami a účastníků nadaných

Školní družina vytváří podmínky pro rovný přístup k zájmovému vzdělávání a respektuje individuální vzdělávací, osobnostní a sociální potřeby každého účastníka.

Účastníci se speciálními vzdělávacími potřebami jsou zapojováni do činnosti školní družiny s ohledem na jejich individuální možnosti, schopnosti a potřeby. Podpora je poskytována zejména vhodnou organizací činností, úpravou jejich náročnosti, tempa, prostředí, instrukcí nebo způsobu komunikace.

Vychovatelka spolupracuje podle potřeby s třídním učitelem, dalšími pedagogickými pracovníky, školským poradenským pracovištěm a zákonnými zástupci. Při poskytování podpory vychází z doporučení školského poradenského zařízení a z nastavených podpůrných opatření, pokud jsou pro účastníka stanovena.

Školní družina současně vytváří podmínky pro rozvoj nadání a individuálních zájmů účastníků. Umožňuje jim zapojovat se do náročnějších, tvořivých, badatelských, pohybových, uměleckých, technických nebo jiných aktivit podle jejich zájmu a schopností.

Důraz je kladen na přijetí každého dítěte, podporu jeho silných stránek, rozvoj sebevědomí a vytváření prostředí, ve kterém může každý účastník zažívat úspěch.

VIII. Evaluace

Evaluace je přirozenou součástí pedagogické práce školní družiny. Jejím cílem je průběžně zjišťovat, zda činnost školní družiny odpovídá stanoveným cílům, potřebám účastníků a podmínkám školy, a na základě získaných poznatků plánovat další činnost.

Evaluace se zaměřuje zejména na:

- naplňování cílů ŠVP ŠD
- kvalitu a pestrost nabídky zájmového vzdělávání
- spokojenost a potřeby účastníků
- bezpečnost a psychosociální klima
- kvalitu vztahů mezi účastníky
- podporu individuálních potřeb a rozvoje každého dítěte
- míru aktivního zapojení účastníků
- účinnost používaných metod a forem práce
- smysluplné využívání volného času
- podporu zdravého životního stylu a psychohygieny
- bezpečné a odpovědné využívání digitálních technologií
- spolupráci s rodiči a školou
- spolupráci s dalšími organizacemi a partnery

8.1 Vnitřní evaluace

Vnitřní evaluace probíhá na úrovni školní družiny a jejího oddělení.

Individuální evaluace vychovatelky

Vychovatelka průběžně hodnotí vlastní pedagogickou práci, vhodnost zvolených metod a forem činnosti, zapojení účastníků a jejich individuální pokrok. Sleduje zejména:

- aktivitu a zájem účastníků
- jejich potřeby a podněty
- sociální vztahy ve skupině
- míru samostatnosti
- projevy tvořivosti a iniciativy
- schopnost spolupráce
- případné obtíže a rizikové situace
- potřebu úprav organizace nebo nabídky činností

Na základě těchto poznatků upravuje plánování a nabídku činností.

Evaluace na úrovni školy

V rámci spolupráce s vedením školy a dalšími pedagogickými pracovníky jsou podle potřeby vyhodnocovány:

- naplňování cílů ŠVP ŠD
- organizace provozu
- bezpečnostní a hygienické podmínky

- psychosociální klima
- spolupráce s rodiči
- spolupráce s pedagogy školy
- realizované akce a projekty
- využívání materiálních a prostorových podmínek
- potřeby dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků

8.2 Vnější evaluace

Při hodnocení činnosti školní družiny jsou využívány také:

- zpětná vazba účastníků
- zpětná vazba zákonných zástupců
- podněty pedagogických pracovníků školy
- hodnocení vedení školy
- podněty spolupracujících organizací
- výsledky hospitační a kontrolní činnosti
- případné výstupy České školní inspekce
- další relevantní podněty a informace

8.3 Využití výsledků evaluace a autoevaluace

Výsledky evaluace slouží zejména k:

- ověřování naplňování cílů ŠVP ŠD
- identifikaci silných stránek a oblastí vyžadujících zlepšení
- aktualizaci ŠVP ŠD
- zkvalitňování pedagogických strategií
- úpravě nabídky zájmových činností podle potřeb účastníků
- zlepšování bezpečnostních, hygienických a psychosociálních podmínek
- plánování dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků
- zkvalitňování spolupráce s rodiči, školou a dalšími partnery
- přijímání konkrétních opatření vedoucích ke zvyšování kvality činnosti školní družiny

Evaluace není zaměřena pouze na výsledek jednotlivých činností, ale především na proces, pokrok účastníků, kvalitu prostředí, jejich aktivní zapojení a míru naplňování cílů zájmového vzdělávání.

IX. Závěrečná ustanovení

Školní vzdělávací program pro školní družinu Základní školy a mateřské školy Svět, Chomutov s.r.o. je zpracován v souladu s platnými právními předpisy, podmínkami školy a jejími vzdělávacími a výchovnými záměry.

ŠVP školní družiny vychází z charakteru školy, jejích materiálních, personálních a organizačních podmínek a z potřeb účastníků zájmového vzdělávání. Jeho cílem je vytvářet bezpečné, respektující, podnětné a laskavé prostředí, ve kterém děti mohou odpočívat, hrát si, tvořit, pohybovat se, rozvíjet své zájmy, navazovat vztahy a získávat zkušenosti využitelné v každodenním životě.

Školní vzdělávací program je otevřeným dokumentem. Jeho obsah může být podle potřeby průběžně upravován a aktualizován v návaznosti na:

- změny právních předpisů a metodických doporučení
- změny podmínek a organizace školy a školní družiny
- potřeby a věkové složení účastníků
- zkušenosti z realizace zájmového vzdělávání

- výsledky vnitřního hodnocení a autoevaluace
- podněty účastníků, zákonných zástupců a pedagogických pracovníků
- doporučení a zjištění České školní inspekce
- nové možnosti a podněty v oblasti zájmového vzdělávání

Případné změny ŠVP jsou prováděny formou dodatků nebo aktualizací dokumentu a jsou evidovány způsobem stanoveným školou.

9.1 Platnost a účinnost

Tento Školní vzdělávací program pro školní družinu Základní školy a mateřské školy Svět, Chomutov s.r.o. je platný od 1. 9. 2026 a účinný od 1. 9. 2026. Dnem účinnosti tohoto dokumentu se nahrazuje předchozí Školní vzdělávací program pro školní družinu v rozsahu, v jakém upravuje činnost školní družiny. ŠVP je závazným dokumentem pro plánování, realizaci a vyhodnocování zájmového vzdělávání ve školní družině.

9.2 Základní údaje o dokumentu

Název dokumentu	Školní vzdělávací program pro školní družinu
Název školy	Základní škola a mateřská škola Svět, Chomutov s.r.o.
Součást školy	Školní družina
Počet oddělení	1 oddělení
Provoz školní družiny	7:00–7:40 a 12:00–16:30
Platnost dokumentu od	1. 9. 2026
Účinnost dokumentu od	1. 9. 2026
Doba platnosti	Na dobu neurčitou
Zpracovala	ředitelka školy / pověřený pedagogický pracovník
Schválila	ředitelka školy
Projednáno	pedagogickou radou školy dne 31.8.2026

V Chomutově dne 31.8.2026

.....
PhDr. Mgr. Eva Anna Popíková
ředitelka školy

Příloha č. 1 – Rámcový plán činnosti školní družiny

Rámcový plán činnosti školní družiny vychází z přirozeného rytmu školního roku, proměn přírody, významných dnů, tradic a potřeb dětí mladšího školního věku. Činnosti jsou plánovány tak, aby se v průběhu roku přirozeně střídaly a prolínaly odpočinkové, pohybové, tvořivé, vzdělávací, sociální, kulturní, environmentální a zájmové aktivity.

Plán je rámcový. Konkrétní činnosti jsou přizpůsobovány aktuálnímu počasí, ročnímu období, věku a potřebám účastníků, jejich zájmům, aktuálním událostem a možnostem školy. Důležitým principem je, aby školní družina nebyla „druhým vyučováním“, ale místem, kde dítě může odpočívat, hrát si, objevovat, tvořit, hýbat se, povídat si, být s kamarády a postupně přebírat odpovědnost za svůj volný čas.

1. ZÁŘÍ–LISTOPAD – PODZIM PLNÝ BAREV

Hlavní téma: „Poznáváme sebe, školu, kamarády a svět kolem nás.“

Začínáme spolu

- vítáme nové účastníky školní družiny
- poznáváme nové kamarády a pedagogy
- povídáme si o tom, co máme rádi a co nás baví
- vytváříme společná pravidla soužití
- učíme se naslouchat druhému a respektovat jeho názor
- připomínáme si význam slov prosím, děkuji, promiň a omlouvám se
- učíme se požádat o pomoc a nabídnout pomoc druhému
- poznáváme prostory školy a jejich pravidla
- seznamujeme se s bezpečným pohybem ve škole i mimo ni
- připomínáme si pravidla bezpečného přecházení komunikací a pohybu v dopravě
- seznamujeme se s pravidly bezpečného používání digitálních technologií
- učíme se, že mobilní telefon, chytré hodinky a další osobní elektronická zařízení nejsou náhradou za kamaráda, hru, pohyb nebo společný čas

Já a moje emoce

- poznáváme vlastní pocity a potřeby
- učíme se pojmenovat radost, smutek, strach, vztek i zklamání
- hledáme způsoby, jak zvládat nepříjemné emoce
- učíme se řešit drobné konflikty
- rozlišujeme laskavé a ubližující chování
- povídáme si o přátelství, důvěře a respektu
- vytváříme prostředí, ve kterém se nikdo nemusí bát říct, že něco potřebuje

Podzim kolem nás

- pozorujeme změny v přírodě
- poznáváme podzimní stromy, listy, plody a semena
- sbíráme přírodniny a využíváme je při tvoření
- vytváříme podzimní koláže, mandaly a přírodní obrazy
- vyrábíme zvířátka z přírodnin
- tvoříme podzimní dekorace
- experimentujeme s barvami
- pozorujeme počasí a změny délky dne
- hledáme stopy zvířat

- povídáme si o tom, jak se zvířata připravují na zimu
- pečujeme o rostliny a školní záhony

Pohyb a pobyt venku

- využíváme školní hřiště
- zařazujeme běh, skok, házení, míčové a pohybové hry
- podporujeme přirozený pohyb a radost z něj
- učíme se spolupracovat při týmových hrách
- respektujeme pravidla a fair play
- chodíme na vycházky do okolí školy
- pozorujeme přírodu všemi smysly

Tradice a významné dny

- Den české státnosti – sv. Václav
- vznik samostatného československého státu
- Halloween a jeho tradice
- Dušičky – vzpomínka na naše blízké
- sv. Martin
- podzimní lidové tradice a pranostiky

Podle možností školy lze zařadit tematické tvoření, lampionovou či podzimní akci, návštěvu knihovny nebo jiný program v místní komunitě.

2. PROSINEC–ÚNOR – ZIMA, KTERÁ HŘEJE

Hlavní téma: „Tradice, laskavost, spolupráce a radost ze společných chvil.“

Adventní čas

- poznáváme tradice adventu
- povídáme si o významu Vánoc
- poznáváme vánoční zvyky v České republice i v jiných zemích
- vyrábíme adventní a vánoční dekorace
- tvoříme přáníčka a drobné dárky
- připravujeme vánoční výzdobu družiny
- pečeme a zdobíme vánoční dobroty
- zpíváme koledy a posloucháme vánoční hudbu
- čteme vánoční příběhy
- povídáme si o tom, že největší hodnotou nejsou věci, ale čas strávený s lidmi, které máme rádi

Mikuláš a Vánoce

- poznáváme tradici sv. Mikuláše
- vyrábíme čerty, anděly a Mikuláše
- dramatizujeme známé příběhy
- připravujeme společné vánoční aktivity
- učíme se udělat radost druhému
- přemýšlíme, komu a jak můžeme pomoci

Nový rok

- vítáme nový rok

- povídáme si o přáních a předsevzetích
- přemýšlíme, co se nám podařilo
- stanovujeme si malé osobní cíle
- učíme se oceňovat vlastní pokrok

Zima venku

- pozorujeme zimní přírodu
- sledujeme stopy zvířat
- pozorujeme změny počasí
- stavíme ze sněhu a ledu, pokud to podmínky dovolí
- tvoříme zimní obrazce
- zařazujeme zimní pohybové hry
- připomínáme bezpečnost při zimních sportech
- pečujeme o ptáky a další živočichy v zimě
- vyrábíme a doplňujeme krmítka
- učíme se, čím můžeme ptákům pomoci a co jim naopak škodí

Zdraví a bezpečí

- povídáme si o významu spánku, odpočinku a pohybu
- připomínáme zásady zdravého stravování
- učíme se správné hygienické návyky
- věnujeme se prevenci nemocí
- připomínáme správnou hygienu rukou
- učíme se správně reagovat při kašli a kýchání
- seznamujeme se s důležitými telefonními čísly
- procvičujeme základy první pomoci přiměřeně věku
- učíme se, kdy a jak požádat dospělého o pomoc

Masopust

- poznáváme české lidové tradice
- vyrábíme masky
- připravujeme jednoduché masopustní tvoření
- seznamujeme se s významem průvodů, hudby a společného veselí
- pořádáme tematické hry a aktivity

3. BŘEZEN–KVĚTEN – JARO SE PROBOUŽÍ

Hlavní téma: „Objevujeme, pečujeme, tvoříme a chráníme.“

Jaro přichází

- pozorujeme první známky jara
- poznáváme jarní květiny
- sledujeme návrat ptáků
- pozorujeme první hmyz
- sledujeme růst rostlin
- posloucháme zvuky jarní přírody
- poznáváme mlád'ata a učíme se, jak se k nim správně chovat
- učíme se, proč se nesahá na ptačí hnízda a mlád'ata

Malý zahradník

- připravujeme a pečujeme o školní záhony
- vyséváme semínka
- sledujeme jejich klíčení a růst
- pečujeme o rostliny
- poznáváme, co rostliny potřebují k životu
- učíme se odpovědnosti za svěřenou péči
- pozorujeme život v půdě
- povídáme si o významu vody, půdy a opylovačů

Březen – měsíc knihy

- podporujeme pozitivní vztah ke čtení
- čteme příběhy a pohádky
- představujeme si oblíbené knihy
- vytváříme vlastní příběhy
- vyrábíme záložky
- tvoříme vlastní knihy
- navštěvujeme knihovnu podle aktuálních možností
- využíváme knihy, encyklopedie, časopisy a další informační zdroje

Kouzelné čtení

- využíváme interaktivní knihy a vzdělávací pomůcky přiměřeně věku
- propojujeme četbu, poslech, hru a poznávání
- rozvíjíme slovní zásobu, pozornost a zvědavost
- učíme děti, že digitální technologie mohou být užitečným nástrojem, pokud jsou používány smysluplně a s mírou

Velikonoce

- poznáváme velikonoční tradice
- vyrábíme velikonoční dekorace
- zdobíme kraslice
- seznamujeme se s lidovými zvyky
- čteme velikonoční příběhy
- porovnáváme tradice v různých regionech a zemích

Den Země

- povídáme si o tom, co znamená chránit přírodu
- třídíme odpad
- hledáme možnosti, jak šetřit vodou a energií
- uklízíme okolí školy
- pozorujeme, co přírodě prospívá a co jí škodí
- vytváříme ekologická díla z odpadového materiálu
- učíme se, že každý člověk může svým chováním ovlivnit prostředí kolem sebe

Bezpečí

- dopravní výchova
- bezpečný pohyb na kole a koloběžce
- bezpečné chování na hřišti

- bezpečné chování při vycházkách
- prevence úrazů
- základy první pomoci
- bezpečné chování při setkání s cizími lidmi
- bezpečné chování v reálném i digitálním prostředí

Významné dny

- Mezinárodní den žen
- Den učitelů
- Velikonoce
- Den Země
- Svátek práce
- Den vítězství
- Den matek

4. ČERVEN – LÉTO, POHYB A DOBRODRUŽSTVÍ

Hlavní téma: „Umíme si hrát, spolupracovat a užít si svět kolem nás.“

Léto je tady

- pozorujeme změny v přírodě
- poznáváme letní květiny a živočichy
- pečujeme o školní záhony
- pozorujeme zrání ovoce a zeleniny
- tvoříme z přírodních materiálů
- kreslíme a malujeme letní motivy

Den dětí

- připravujeme sportovní a zábavné aktivity
- soutěžíme v duchu fair play
- zařazujeme týmové hry
- podporujeme spolupráci
- připravujeme překážkové dráhy
- hledáme poklady a řešíme jednoduché úkoly
- dáváme prostor dětem, aby samy navrhovaly hry a aktivity

Pohyb a dobrodružství

- pohybové hry na školním hřišti
- míčové hry
- štafety
- soutěže družstev
- orientační hry
- hry v přírodě
- vycházky
- pozorování přírody
- relaxace a odpočinek venku

Prázdniny bezpečně

- bezpečný pohyb na komunikacích

- bezpečné koupání a pobyt u vody
- ochrana před sluncem a horkem
- bezpečný pohyb v přírodě
- kontakt s cizími lidmi
- přivolání pomoci
- používání důležitých telefonních čísel
- bezpečné cestování
- ochrana osobních údajů
- bezpečná komunikace na internetu
- ochrana soukromí při používání digitálních technologií

Ohlédnutí za školním rokem

- povídáme si o tom, co jsme společně prožili
- vybíráme nejoblíbenější aktivity
- hodnotíme, co se nám podařilo
- pojmenováváme, co jsme se naučili
- oceňujeme vzájemnou pomoc a spolupráci
- vytváříme společnou kroniku, plakát nebo jiný výstup
- přemýšlíme, co bychom chtěli ve školní družině zažít v příštím roce

Celoroční a průřezová témata

Vztahy a sociální učení

- přátelství
- respekt
- empatie
- spolupráce
- komunikace
- řešení konfliktů
- pomoc druhému
- respektování odlišností
- prevence ubližování a rizikového chování

Duševní pohoda

- práce s emocemi
- relaxace
- odpočinek
- zvládání neúspěchu
- zdravé sebevědomí
- sebereflexe
- schopnost říct si o pomoc
- rovnováha mezi aktivitou a odpočinkem

Zdravý životní styl

- zdravá výživa
- pitný režim
- správné hygienické návyky
- pohyb

- spánek a odpočinek
- prevence nemocí
- bezpečné chování

Příroda a environmentální výchova

- péče o rostliny
- poznávání přírody
- ochrana zvířat
- třídění odpadu
- šetrné zacházení s vodou a energií
- odpovědnost za prostředí
- pozorování změn v přírodě

Čtenářství a kultura

- každodenní kontakt s knihou
- četba
- vyprávění
- dramatizace
- vlastní příběhy
- návštěvy knihovny
- poznávání tradic
- hudba, výtvarné umění a divadlo

Digitální svět

- rozlišovat reálný a digitální svět
- chránit své soukromí a osobní údaje
- bezpečně komunikovat
- rozpoznávat nevhodný obsah a rizikové situace
- přemýšlet o pravdivosti informací
- respektovat druhé i v digitálním prostředí
- vědět, na koho se obrátit při problému
- dokázat technologie odložit a věnovat se hře, pohybu, tvoření a skutečným vztahům

Digitální technologie jsou ve školní družině využívány účelně, přiměřeně věku a v návaznosti na vzdělávací nebo zájmový cíl. Konkrétní pravidla používání mobilních telefonů, chytrých hodinek a dalších osobních elektronických zařízení stanovuje Školní řád a Vnitřní řád školní družiny.

Princip dobrovolnosti a dětské volby

Ve školní družině Svět je důležitým principem možnost účastníka volit si podle svých možností a aktuální potřeby z nabízených činností, pokud to umožňuje charakter aktivity, její bezpečnost a organizační podmínky. Vychovatelka nabízí pestrou škálu činností a děti motivuje k jejich zapojení. Respektuje přitom, že dítě může po vyučování potřebovat nejprve klid, odpočinek nebo spontánní hru.

Děti jsou postupně vedeny k tomu, aby:

- uměly říct, co potřebují
- dokázaly si vybrat činnost
- uměly plánovat svůj volný čas
- dokázaly dokončit započatou aktivitu
- respektovaly volbu ostatních

- dokázaly přijmout odpovědnost za své rozhodnutí
- uměly nabídnout a přijmout pomoc

Hlavní myšlenka školní družiny Svět

Školní družina Svět je místem, kde dítě může být dítětem. Může si hrát, smát se, tvořit, běhat, odpočívat, povídat si, objevovat, někdy se zmýlit a zkusit to znovu.

„Patřím sem. Jsem důležitý. Umím něco dokázat. Umím požádat o pomoc. Umím pomoci druhému. Umím se domluvit. Umím si hrát. Umím odpočívat. Umím se rozhodovat. A svět kolem mě mě zajímá.“

Rámcový plán činnosti je průběžně přizpůsobován aktuálním potřebám dětí, možnostem školy, ročnímu období, počasí, aktuálním událostem a podnětům samotných účastníků.

Příloha č. 2 – Režim školní družiny

Školní družina je součástí školy a její denní režim je nastaven tak, aby odpovídal věku, potřebám a aktuální psychické i fyzické kondici účastníků. Střídají se činnosti odpočinkové, spontánní, rekreační, zájmové a přípravné, přičemž je respektována potřeba volného času, pohybu, pobytu venku, relaxace i individuálního tempa každého dítěte.

Režim školní družiny není chápán jako pevně neměnný časový rozvrh. Jednotlivé činnosti se mohou podle aktuální situace přiměřeně časově posouvat. Vychovatelka průběžně reaguje na potřeby účastníků, jejich únavu, počasí, organizaci vyučování, stravování, plánované akce školy a aktuální vzdělávací a výchovné záměry.

Školní družina má jedno oddělení a její provoz probíhá v prostoru školní družiny v přízemí budovy školy.

Ranní provoz 7:00–7:45

- příchod účastníků do školní družiny
- klidové a odpočinkové činnosti
- spontánní hry
- četba a prohlížení knih
- stavebnice, stolní a didaktické hry
- výtvarné a tvořivé aktivity podle zájmu dětí
- individuální činnosti a rozhovory
- přirozená příprava na zahájení vyučování

Ranní provoz je veden především v klidovém režimu s ohledem na postupný příchod účastníků a jejich potřebu bezpečného a příjemného začátku dne. V 7:45 účastníci odcházejí do svých tříd a připravují se na zahájení vyučování.

Odpolední provoz 12:00–16:30

Po skončení vyučování přebírá vychovatelka účastníky podle organizace školy. Následuje evidence docházky, osobní hygiena, případně příprava ke stravování a oběd. Po obědě je zařazován především odpočinek, relaxace a spontánní činnost, aby měly děti možnost uvolnit se po dopoledním vyučování. Délka a charakter odpočinku se přizpůsobují věku, individuálním potřebám a aktuální únavě účastníků.

- odpočinkové a relaxační činnosti – četba, poslech, klidové hry, rozhovory, individuální činnost
- spontánní činnosti – volná hra, stavebnice, společenské a didaktické hry, tvoření podle vlastního výběru
- rekreační činnosti – pohybové hry, sportovní aktivity, pobyt na školním hřišti, vycházky a pobyt v přírodě
- zájmové činnosti – výtvarné, pracovní, rukodělné, hudební, dramatické, přírodovědné, čtenářské, pohybové a další aktivity
- vzdělávací a rozvojové činnosti – hry a aktivity podporující přirozené učení, tvořivost, komunikaci, spolupráci, logické myšlení a řešení problémů
- činnosti podporující zdravý životní styl – pohyb, pobyt venku, správné hygienické návyky, pitný režim, zdravé stravování a zásady psychohygieny

Činnosti jsou organizovány s ohledem na skutečnost, že školní družina není pokračováním vyučování. Jejím smyslem je především nabídnout dětem bezpečný prostor pro odpočinek, hru, pohyb, vlastní iniciativu, tvořivost, sociální kontakt a smysluplné trávení volného času.

Orientační režim odpolední činnosti

Čas	Činnost
12:00–12:30	převzetí účastníků, evidence docházky, hygiena, oběd podle organizace školy

Čas	Činnost
12:30–13:30	oběd, odpočinek a klidové činnosti podle potřeb dětí
13:30–14:30	odpočinkové, spontánní a klidové činnosti, individuální volba aktivit
14:00–15:30	rekreační činnosti, pobyt venku, vycházky, pohybové a sportovní aktivity
15:30–16:00	hygiena, svačina, pitný režim, klidové a spontánní aktivity
16:00–16:30	zájmové, tvořivé a spontánní činnosti, individuální hry, postupné vyzvedávání účastníků

Uvedené časové rozvržení je orientační. Jednotlivé činnosti se mohou podle aktuální organizace dne, potřeb účastníků, počasí, délky vyučování, stravování a plánovaných aktivit vzájemně prolínat a časově přizpůsobovat.

Zásady režimu školní družiny

Při organizaci denního režimu vychovatelka zejména:

- respektuje individuální potřeby a tempo jednotlivých účastníků
- střídá činnosti s různou mírou psychické a fyzické zátěže
- zařazuje dostatek spontánních a volitelných aktivit
- podporuje každodenní pohyb a podle podmínek také pobyt venku
- vytváří prostor pro odpočinek a relaxaci
- podporuje samostatnost dětí a jejich možnost spolurozhodovat o volbě přiměřených činností
- dbá na pravidelný pitný režim a hygienické návyky
- respektuje potřeby dětí se speciálními vzdělávacími potřebami
- průběžně sleduje bezpečnost a psychickou pohodu účastníků
- přizpůsobuje organizaci činností aktuálnímu počasí, prostředí a podmínkám školy
- zohledňuje individuální odchody účastníků podle údajů uvedených v dokumentaci školní družiny

Pitný režim je zajišťován průběžně během celého pobytu ve školní družině.

Přílohy a související dokumentace

- Příloha č. 1 – Rámcový plán činnosti školní družiny
- Příloha č. 2 – Režim školní družiny
- Vnitřní řád školní družiny
- další dokumenty související s organizací, bezpečností a provozem školní družiny